

PLAN WDRAŻANIA CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W BUKOWSKU - AKTUALIZACJA –

*AKTUALIZACJA PW CUS W BUKOWSKU WYPRACOWANA NA PODSTAWIE ANALIZY
WNOSKÓW Z MONITORINGU PRZEBIEGU TESTOWANIA ŚWIADCZENIA USŁUG
SPOŁECZNYCH W RAMACH REALIZACJI PROJEKTU PN.: „UTWORZENIE CENTRUM
USŁUG SPOŁECZNYCH W GMINIE BUKOWSKO”, PO WER 2014-2020;
OŚ PRIORYTETOWA: II. EFEKTYWNE POLITYKI PUBLICZNE DLA RYNKU PRACY,
GOSPODARKI I EDUKACJI; DZIAŁANIA: 2.8 ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH
ŚWIADCZONYCH W ŚRODOWISKU LOKALNYM*

OPRACOWANA WE WSPÓŁPRACY Z:
DR MALWINĄ MISAĞ

BUKOWSKO, MARZEC 2023

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	2
1. DZIAŁALNOŚĆ CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W BUKOWSKU	3
2. ORGANIZOWANIE USŁUG SPOŁECZNYCH PRZEZ CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W BUKOWSKU.....	7
3. ANALIZA WNIOSKÓW Z MONITORINGU PRZEBIEGU TESTOWANIA ŚWIADCZENIA USŁUG SPOŁECZNYCH W RAMACH REALIZOWANEGO PUS W GMINIE BUKOWSKO NA LATA 2021-2023.....	10
PODSUMOWANIE	22
SPIS WYKRESÓW.....	23

WSTĘP

Efektywna polityka publiczna dla rynku pracy, gospodarki i edukacji opiera się w dużej mierze o prawidłowo zdiagnozowany rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym. Opracowany w 2021 roku Plan Wdrażania Centrum Usług Społecznych w Bukowsku (zwanym dalej w skrócie: PW CUS) ma na celu prezentację funkcjonowania Centrum jako koordynatora zintegrowanych usług społecznych odpowiadających na potrzeby społeczności lokalnej. Wstępna koncepcja wypracowania modelu rozwoju i integracji usług społecznych przy wykorzystaniu CUS jako nowej jednostki organizacyjnej skupia się natomiast na zidentyfikowaniu odbiorców usług społecznych, wypracowaniu modelu prowadzenia CUS, opracowaniu planu wdrożenia koncepcji zaangażowania społeczności lokalnej w ideę i działania Centrum.

PW CUS wypracowany został na okres od 1 września 2021 r. do 30 września 2023 r. na podstawie przeprowadzonej w 2021 roku przez Ośrodek Badań Społecznych INDEKS w Poznaniu diagnozy potrzeb mieszkańców i potencjału usługowego wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych w Gminie Bukowsko. Wskazana diagnoza pozwoliła na: wskazanie i opisanie potrzeb uzasadniających realizację Programu Usług Społecznych w Gminie Bukowsko oraz określenie przewidywanej liczby osób objętych Programem, wyłonienie usług społecznych oferowanych w ramach Programu, określenie warunków i trybu kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych oraz ustalanie podstawowych zasad realizacji usług. Zrealizowane badania pozwoliły także na zdiagnozowanie jakości życia mieszkańców, w tym deficytów i możliwości rozwoju, oceniony został również stan usług dostępnych w Gminie. W raporcie z przeprowadzonych badań wskazano priorytety w zakresie rozwoju usług społecznych oraz obszary wymagające zintensyfikowanego wsparcia usługowego. Ważnym jest, iż PW CUS wytycza także ramy funkcjonowania CUS, oraz kierunki zmian i sposoby ich wdrożenia na poziomie merytorycznym i instytucjonalnym pozostawione w zapisach ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centra usług społecznych w kompetencji samorządów.

Nowopowstałe Centrum Usług Społecznych w Bukowsku to również realna szansa na rozwój procesu deinstytucjonalizacji usług społecznych, związanego z odchodzeniem od wsparcia instytucjonalnego na rzecz usług świadczonych w społeczności lokalnej - środowisku rodzinnym, opartych w przeważającej mierze na profilaktyce, z uproszczeniem procedur i niwelowaniem ograniczeń oraz na tworzeniu pomocy sąsiedzkiej i wsparciu lokalnych środowisk na poziomie wsi/osiedla. Nowa jednostka organizacyjna to także kompleksowa i profesjonalna obsługa mieszkańców gminy w zakresie dostępu do spersonalizowanych usług społecznych w tzw. „jednym okienku”.

Głównym założeniem PW CUS jest to, iż projektowany na miarę indywidualnych potrzeb mieszkańców Gminy Bukowsko wolumen usług społecznych świadczonych przez Centrum Usług Społecznych w Bukowsku stale będzie się zwiększał, a w oparciu o partycypację społeczną dopasowywał do aktualnych potrzeb społeczności lokalnej. Znaczącym jest jednak, iż wypracowanie modelowych rozwiązań w zakresie świadczenia usług społecznych nie będzie kwestią dni, ale wielu miesięcy, a nawet lat, a służyć temu będzie opracowany PW CUS, zawierający najważniejsze elementy opracowanego Modelu CUS, które podlegać będą testowaniu, monitorowaniu i ewaluacji.

PW CUS po za bieżącym przeglądem i kontrolą efektywności Indywidualnych Planów Usług Społecznych przewiduje zabiegi mające na celu monitoring usług świadczonych w ramach uchwalonego PUS spełniający funkcję narzędzia zarządzania strategicznego.

W związku z prowadzoną analizą wniosków z monitoringu przebiegu testowania świadczonych usług społecznych w okresie od października 2022 r. do marca 2023 r. PW CUS został poddany ewaluacji w celu sprawdzenia stopnia realizacji i efektywności. Analiza ekspercka polegała na:

- badaniach ilościowych (odnoszące się do tzw. twardych danych), czyli liczby osób korzystających z usług społecznych, liczby usług społecznych określonych w katalogu usług, liczby zrealizowanych usług, liczby podmiotów realizujących usługi społeczne, liczby partnerstw związanych z realizacją Programu Usług Społecznych, liczby indywidualnych planów usług społecznych oraz liczby działań wspierających;
- badaniach jakościowych (w tym znaczeniu, że opartych na opiniach uzyskanych w ramach badań z wykorzystaniem indywidualnych wywiadów kwestionariuszowych, a jednocześnie analizowanych w sposób ilościowy – na podstawie pytań zamkniętych – oraz jakościowy – pytania otwarte i półotwarte), czyli poziomu zadowolenia odbiorców usług, opinii na temat terminowości wykonanych usług, kompetencji osób realizujących te usługi, dostępności usług w zakresie odpowiadającym potrzebom mieszkańców oraz czytelności i dostosowania procedur udzielania usług.

Końcowym etapem prowadzonej analizy przebiegu testowania świadczonych usług społecznych było opracowanie wniosków z badań oraz ewentualna aktualizacja PW CUS oraz Programu Usług Społecznych realizowanego przez CUS Bukowsko.

1. DZIAŁALNOŚĆ CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W BUKOWSKU

Z dniem 1 września 2021 r. na mocy Uchwały nr XXXIV/326/2021 Rady Gminy Bukowsko z dnia 30 sierpnia 2021 r. w Gminie Bukowsko utworzona została poprzez przekształcenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bukowsku nowa jednostka budżetowa pod nazwą Centrum Usług Społecznych w Bukowsku.

Centra usług społecznych to działanie fakultatywne gminy, co oznacza, że władze gminy mogą, ale nie muszą podjąć decyzji o ich utworzeniu. Tym bardziej należy docenić decyzję władz Gminy Bukowsko, które w trosce o jakość życia mieszkańców i szeroko rozumiany dobrobyt społeczny podjęły decyzję o utworzeniu CUS – pilotażowego przedsięwzięcia w skali naszego kraju. W danym kontekście ważnym jest, iż Uchwała Rady Gminy nie nadaje jedynie nowej nazwy istniejącej jednostce organizacyjnej, ale oznacza zmianę w systemie świadczenia usług społecznych w Gminie Bukowsko. Jest nade wszystko kamieniem milowym w zakresie powstania nowoczesnego systemu zabezpieczenia społecznego w Gminie Bukowsko, w ramach którego publiczne wsparcie usługowe będzie dostępne nie tylko dla osób i rodzin słabszych czy środowisk defaworyzowanych, lecz dla ogółu mieszkańców. Istotnym jest także, iż podjęta Uchwała o utworzeniu CUS w Bukowsku, chociaż ma charakter decyzyjny i inicjujący proces zmiany społecznej, sama w sobie nie przesądza o konkretnych rozwiązaniach, które zostaną wdrożone w lokalnym systemie usług społecznych. Również ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług

społecznych (Dz.U. 2019 r., poz. 1818) nie narzuca gotowych rozwiązań, zakłada jedynie ramy funkcjonowania CUS i kierunki zmian, ale sposób ich wdrożenia na poziomie merytorycznym i instytucjonalnym pozostawia w gestii samorządów. Centrum Usług Społecznych w Bukowsku stoi zatem przed ogromnym wyzwaniem, jakim jest praktyczne wprowadzenie w życie założeń ustawy o CUS jak i wywiązanie się z zobowiązań wynikających z zawartej w dniu 20 lipca 2021 r. umowy o dofinansowanie projektu pt.: „Utworzenie Centrum Usług Społecznych w Gminie Bukowsko” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020, Osi priorytetowej: II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji; Działania: 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym. Realizacja projektu przewidziana jest do 30 września 2023 r., a jego wartość wynosi 1 150 532,40 zł.

Celem głównym projektu jest poszerzenie oferty skoordynowanych i spersonalizowanych usług społecznych i usprawnienie organizacyjne procesu świadczenia tychże usług na terenie Gminy Bukowsko.

Priorytetem działalności Centrum Usług Społecznych w Bukowsku jest zatem zbudowanie lokalnego systemu usług społecznych, świadczącego kompleksowe, spersonalizowane usługi społeczne dla ogółu mieszkańców. Proces ten opiera się na dwóch ważnych filarach:

- Utworzeniu bazy usług społecznych, świadczonych w CUS w sposób zintegrowany (wybór usług spośród ogółu dostępnych, z obszarów wymienionych w ustawie) – integracja przez CUS usług dotychczas rozproszonych i świadczonych przez różne instytucje, co pozwoli na efektywne wykorzystanie istniejącej infrastruktury społecznej.
- Wprowadzeniu nowych usług społecznych określonych w Programie Usług Społecznych (zwanym dalej w skrócie: PUS) przyjętym Uchwałą nr XXXIV/327/2021 Rady Gminy Bukowsko z dnia 30 sierpnia 2021r., skierowanych do osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach lub ogółu mieszkańców. Istotną cechą Programu jest kompleksowość pomocy, oznaczająca sprofilowane pakiety usług, świadczone przez specjalistów reprezentujących różne zawody pomocowe, uzupełniane wsparciem społecznym oferowanym przez członków lokalnej społeczności w trybie pomocy sąsiedzkiej, grup samopomocowych czy wolontariatu. Program opracowany został na podstawie art. 4 i 5 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. Istotnym założeniem CUS było włączenie w przygotowanie Programu przedstawicieli społeczności lokalnej, a także zapewnienie konsultacji społecznych na każdym etapie jego planowania, wdrażania i monitorowania. Jednocześnie Gmina Bukowsko w niniejszym Programie Usług Społecznych zobowiązuje się do kontynuacji działania CUS i utrzymania oferty usług społecznych w okresie co najmniej 3 lat od zakończenia realizacji projektu. Liczba miejsc świadczenia usług społecznych może ulec zmniejszeniu w okresie trwałości tylko, gdy wynika to z analizy potrzeb mieszkańców.

Centrum Usług Społecznych w Bukowsku od września 2021 r. zgodnie ze Statutem wprowadzonym Uchwałą nr XXXIV/326/2021 Rady Gminy Bukowsko z dnia 30 sierpnia 2021 r. podejmuje działania dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców Gminy Bukowsko w zakresie szeroko rozumianych usług społecznych i koordynowanie tych usług, w tym w szczególności:

1. Stworzenie zintegrowanego lokalnego systemu usługowego, umożliwiającego uzyskanie dostępu do usług społecznych z różnych obszarów, w kontakcie z jedną instytucją;
2. Budowanie szerokiego przedziału usług dostępnych dla mieszkańców i zarazem oferowanie spersonalizowanych Indywidualnych Planów Usług Społecznych pozwalających w sposób kompleksowy odpowiadać na potrzeby rodzin;
3. Aktywowanie i wzmacnianie potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie wsparcia społecznego w postaci działań wolontaryjnych, samopomocowych i sąsiedzkich;

4. Wypracowanie właściwych relacji między działaniami selektywnymi w ramach pomocy społecznej, a działaniami powszechnymi adresowanymi do ogółu mieszkańców;
5. Podejmowanie działań wspierających osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Centrum Usług Społecznych w Bukowsku realizuje:

1. Wszystkie zadania, realizowane dotychczas przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bukowsku;
2. Nierealizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bukowsku do dnia utworzenia Centrum zadania z zakresu:
 - a) wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w ramach tworzenia, nadzoru nad placówkami wsparcia dziennego,
 - b) promocji i ochrony zdrowia poprzez rozwiązywanie problemów alkoholowych w społeczności lokalnej oraz przeciwdziałanie narkomanii (Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych),
 - c) przeciwdziałania bezrobociu, reintegracji zawodowej i społecznej poprzez usługi w zakresie doradztwa zawodowego i reintegracji zawodowej,
 - d) pomocy społecznej w zakresie poradnictwa specjalistycznego (np. prawnego, psychologicznego) realizowanego w ramach Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego,
 - e) przyznawania i wypłacania dodatków mieszkaniowych,
 - f) przyznawania i wypłacania dodatków energetycznych,
 - g) organizowania społeczności lokalnej.

Szczegółowy zakres zadań Centrum obejmuje przede wszystkim:

1. Zadania z zakresu polityki prorodzinnej;
2. Zadania z zakresu wspierania rodziny;
3. Zadania z zakresu wspierania osób niepełnosprawnych;
4. Zadania z zakresu reintegracji zawodowej i społecznej,
5. Zadania z zakresu pomocy społecznej;
6. Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy;
7. Zadania z zakresu prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu;
8. Zadania z zakresu świadczeń rodzinnych, w tym ustalanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych;
9. Zadania z zakresu ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, w tym prowadzenie postępowań w sprawie przyznania i wypłaty świadczenia wychowawczego przewidzianego ustawą o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
10. Zadania z zakresu świadczeń alimentacyjnych i postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, w tym prowadzenie zadań związanych z postępowaniem wobec dłużników alimentacyjnych oraz przyznawaniem świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
11. Zadania z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej;
12. Zadania wynikające z innych ustaw, a to w szczególności:

- a) udzielanie oparcia społecznego wynikającego z ustawy o ochronie zdrowia psychicznego,
 - b) prowadzenie zadań związanych z postępowaniem w sprawie jednorazowego zasiłku powodziowego, przewidzianego ustawą o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi,
 - c) prowadzenie zadań związanych z postępowaniem w sprawie przyznania świadczeń przewidzianych ustawą o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
 - d) prowadzenie zadań związanych z postępowaniem w sprawie przyznawania zasiłków dla opiekunów na podstawie ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
 - e) potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
 - f) przyznawanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym, o której mowa w ustawie o systemie oświaty, tj. stypendium szkolne i zasiłek szkolny,
 - g) prowadzenie zadań związanych z Kartą Dużej Rodziny,
 - h) przyznawanie dodatków mieszkaniowych i dodatków energetycznych.
13. Wspieranie niefinansowe organizacji pozarządowych,
14. Zadania wynikające z uchwał Rady Gminy Bukowsko oraz Zarządzeń Wójta Gminy Bukowsko oraz inne zadania jeżeli z odrębnych przepisów wynika, że obowiązek ich realizacji należy do zadań ośrodka pomocy społecznej lub centrum usług społecznych.

Sposób Zarządzania CUS jest oparty na następujących elementach:

1. Zgodność z ustawą o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych;
2. Zapewnienie struktury organizacyjnej dostosowanej do nowych zadań związanych z utworzeniem CUS (Struktura Organizacyjna Centrum Usług Społecznych w Bukowsku);
3. Stworzenie procedur i sieci komunikacji wewnętrznej w procesie zarządzania.

Zarządzanie CUS obejmuje:

1. Zarządzanie procesem zmiany społecznej oraz
2. Zarządzanie usługami społecznymi (realizowanymi przez CUS oraz partnerów/kooperantów).

Centrum realizuje swoje zadania również zgodnie z Zarządzeniem Nr 1/2021 Dyrektora Centrum Usług Społecznych w Bukowsku z dnia 1 września 2021 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Centrum Usług Społecznych w Bukowsku wraz ze zmianami oraz Zarządzeniem Nr 3/2021 Dyrektora Centrum Usług Społecznych w Bukowsku z dnia 1 września 2021 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu Pracy Pracowników Centrum Usług Społecznych w Bukowsku.

Zatrudnienie kadr w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej reguluje ustawa o pomocy społecznej z dnia 24 marca 2004 r., ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

W 2022 roku w Centrum Usług Społecznych w Bukowsku zatrudnieni byli:

- Dyrektor Centrum Usług Społecznych w Bukowsku wykonujący jednocześnie obowiązki Organizatora usług społecznych (1/1 etatu);

- Główny Księgowy Centrum (1/1 etatu);
- Organizator Pomocy Społecznej (1/1 etatu);
- Organizator Społeczności Lokalnej (1/1 etatu);
- Koordynator indywidualnych planów usług społecznych (od 1 września 2021 r. - ½ etatu);
- Pracownicy socjalni (trzy etaty, z czego od sierpnia 2021 r. jeden pracownik socjalny był na zasiłku chorobowym, następnie na macierzyńskim, a w chwili obecnej przebywa na urlopie wypoczynkowym);
- Asystent rodziny (od 1 kwietnia 2021 r. - ½ etatu);
- Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej (od 1 marca 2022 r. - ½ etatu);
- Referent ds. świadczeń dla rodzin (1/1 etatu);
- Inspektor ds. świadczeń dla rodzin (1/1 etatu);
- Kierownik Klubu Senior + w Tokarni (½ etatu);
- Opiekun w Klubie Senior + w Tokarni (½ etatu).

Centrum zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy 3 pracowników socjalnych, w związku z czym spełnia wymogi art. 110 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej.

Centrum prowadzi także działalność promocyjną poprzez prowadzenie strony internetowej pod adresem: <https://cus.bukowsko.pl> oraz profilu społecznościowego Facebook pod adresem: <https://www.facebook.com/people/Centrum-Us%C5%82ug-Spo%C5%82ecznych-w-Bukowsku/100068219737409/>.

Wnioski:

Opracowane dokumenty pn.:

1. Uchwała nr XXXIV/326/2021 Rady Gminy Bukowsko z dnia 30 sierpnia 2021r. w sprawie utworzenia oraz nadania Statutu Centrum Usług Społecznych w Bukowsku poprzez przekształcenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bukowsku;
2. Zarządzenie Nr 1/2021 Dyrektora Centrum Usług Społecznych w Bukowsku z dnia 1 września 2021 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Centrum Usług Społecznych w Bukowsku wraz ze zmianami;
3. Zarządzenie Nr 3/2021 Dyrektora Centrum Usług Społecznych w Bukowsku z dnia 1 września 2021 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu Pracy Pracowników Centrum Usług Społecznych w Bukowsku.

w analizowanym zakresie nie wymagają korekty.

2. ORGANIZOWANIE USŁUG SPOŁECZNYCH PRZEZ CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W BUKOWSKU

W ramach projektu pt.: „Utworzenie Centrum Usług Społecznych w Gminie Bukowsko” realizowanego w ramach PO WER 2020-2024, Osi Priorytetowej II, Działania 2.8. nowymi usługami realizowanymi na terenie gminy są:

1. **Placówki wsparcia dziennego prowadzone w formie opiekuńczej.** PWD umiejscowione są na terenie szkół podstawowych w Bukowsku, Pobiednie i Nowotańcu. Łącznie ze wsparcia w ramach działających PWD korzysta 71 dzieci z terenu gminy Bukowsko. Zajęcia prowadzone w placówkach mają na celu zapewnienie opieki i wychowania dzieci i młodzieży, a także wspieranie ich rozwoju, zainteresowań, wyrównywania deficytów szkolnych itp.

Dopełnieniem działalności świetlic jest organizowane czasu wolnego poprzez udział dzieci w konkursach, wycieczkach oraz wyjazdach do kina.

Według opinii kierownika PWD i wychowawcy Placówki w Bukowsku istnieje potrzeba przeniesienia placówki do Tokarni. Przeniesienie placówki potwierdzają również listy obecności na zajęciach. Bardzo mało dzieci i młodzieży korzysta ze świetlicy tłumacząc to tym, iż na terenie miejscowości Bukowsko jest wiele dodatkowych zajęć pozalekcyjnych, na które można uczęszczać po lekcjach. Natomiast dzieci uczęszczające do szkoły z innych miejscowości, w tym z Tokarni, są zależne od komunikacji autobusowej. Niestety po godzinach świetlicowych nie ma takiego połączenia.

Tokarnia to miejscowość, w której zamieszkuje proporcjonalnie więcej rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi niż w innych rejonach gminy. Dzieci do placówki mogą dojść na nogach będąc w ten sposób nie zależne od komunikacji autobusowej bądź samochodowej. O takie rozwiązanie apelowali również rodzice dzieci z sołectwa Tokarnia.

2. **Świetlica socjoterapeutyczna w Nadolanach**, w ramach której działalności oraz pozostałych placówek można skorzystać z:

- zajęć logopedycznych,
- poradnictwa specjalistycznego w zakresie wsparcia rodziny w procesie powrotu dziecka do rodziny biologicznej,
- terapii rodzin,
- diagnozy społecznej dziecka i rodziny
- poradnictwa psychologicznego skierowanego do dzieci.

W ramach zajęć logopedycznych objętych pomocą jest 22 dzieci, poradnictwa psychologicznego - 39 dzieci i młodzieży.

3. **Punkt Informacyjno - Konsultacyjny** (zwanym dalej w skrócie: PIK) – działający od 1 listopada 2021 r. w budynku Urzędu Gminy w Bukowsku, w pokoju nr 7. W PIK można skorzystać ze wsparcia psychologa, specjalisty od spraw przemocy w rodzinie i przeciwdziałania alkoholizmowi, specjalisty wsparcia rodziny w procesie powrotu dziecka do rodziny biologicznej, terapii rodzin, mediatora, doradcy zawodowego – coacha. PIK prowadzi działalność skierowaną do wszystkich mieszkańców Gminy Bukowsko, a w szczególności do osób:

- będących w kryzysie;
- uzależnionych od alkoholu i innych środków odurzających;
- członków rodzin osób uzależnionych;
- doświadczających przemocy;
- stosujących przemoc;
- mających problemy emocjonalne;
- podejmujących ryzykowne zachowania, chcących wykonać test w kierunku HIV oraz innych chorób przenoszonych drogą płciową;
- mających problemy opiekuńczo – wychowawcze.

Oferowana pomoc w PIK jest bezpłatna.

W 2022 r. z Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego skorzystało łącznie 106 osób, w tym z:

- indywidualnego doradztwa zawodowego - 20 osób;

- grupowego doradztwo zawodowe - 27 osób;
- poradnictwa psychologicznego - 12 osób;
- mediacji – 6 osób;
- terapii specjalistycznej ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie i alkoholizmowi - wsparcie psychologiczne - 23 osoby;
- wsparcia rodziny w procesie powrotu dziecka do rodziny biologicznej oraz pomoc rodzicom zagrożonym przemieszczeniem małoletniego dziecka do placówki wychowawczej - 8 osób;
- poradnictwa psychologicznego dla dzieci i młodzieży – 10 osób.

Udzielane poradnictwo dotyczyło spraw rodzinnych, w tym szczególnie spraw związanych z wychowaniem i rozwojem dzieci, nauką zdalną, problemami z właściwą relacją: rodzic - dziecko, przeciwdziałaniem uzależnieniom (w tym od gier komputerowych). Rozwijano także umiejętności wychowawcze rodziców. Pozostali pracownicy udzielali porad dotyczących punktów pomocowych, ośrodków terapeutycznych, możliwości wsparcia i pomocy psychologicznej, psychoterapeutycznej oraz prawnej. Z porad korzystały osoby pokrzywdzone, rodziny uzależnionych, jak też sami uzależnieni i sprawcy przemocy.

Ponadto dla mieszkańców Gminy Bukowsko, chcących aktywnie powrócić na rynek pracy, zdobyć nowe kwalifikacje zawodowe zrealizowano poradnictwo zawodowe. Z poradnictwa grupowego korzystali uczniowie Zespołu Szkół w Nowotańcu oraz Zespołu Szkół w Bukowsku.

W Centrum Usług Społecznych w Bukowsku prowadzone były także działania adresowane do całych społeczności lokalnych, a ukierunkowane na integrację mieszkańców oraz podniesienie spójności społecznej (prowadzenie animacji dla dzieci na festynach, spotkaniach społecznych, organizowanie konkursów, zabaw, wyjazdów integracyjnych, angażowanie lokalnych stowarzyszeń do współpracy na rzecz mieszkańców Gminy itp.). Za realizację tych działań odpowiedzialny jest organizator społeczności lokalnej.

Na dzień 31 grudnia 2022r. z działań projektowych skorzystało 231 osób. Koordynator indywidualnych planów usług społecznych opracował 74 indywidualne plany usług społecznych.

Centrum Usług Społecznych w Bukowsku chcąc poszerzyć ofertę usług społecznych dla mieszkańców Gminy w 2022 r. korzysta również ze wsparcia programów resortowych tj:

- dofinansowanie działalności Klubu Senior + w Tokarni w ramach programu wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 Edycja 2022 Moduł 2 „**Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu/Klubu „Senior+”**”. Wartość dofinansowania – 57 495,00 zł,
- dofinansowanie posiłków w szkole i w domu dla dzieci i młodzieży oraz osób starszych wymagających wsparcia w ramach Modułu 1 i 2 wieloletniego rządowego programu „**Posiłek w szkole i w domu**” na lata 2019-2023. Wartość dofinansowania około 70 000,00 zł,
- zakup urządzeń do świadczenia usługi „opieki na odległość” przy użyciu tzw. „opasek bezpieczeństwa” (wraz z kartą SIM) oraz zakup usługi obsługi systemu polegającej na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centrum monitoringu dla 20 osób starszych, niepełnosprawnych i samotnych w ramach **Programu Korpus Wsparcia Seniorów** na rok 2022 - Wartość dofinansowania: 19 553,00 zł,
- dofinansowanie działań na rzecz osób niepełnosprawnych w ramach **Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”** – Wartość dofinansowania: 26 880,00 zł,

- dofinansowanie zatrudnienia asystenta rodziny w ramach **Programu Asystent rodziny na rok 2022** - Wartość dofinansowania: 1 500,00 zł.

Od IV kwartału 2022 r. Centrum Usług Społecznych w Bukowsku w ramach RPO WP 2014-2020 realizuje także projekt pn.: „**Bezpieczny Senior**” o wartości **141 987,50 zł**. Od stycznia 2023 r. w ramach niniejszego projektu oferowane są nowe usługi społeczne dla 10 mieszkańców Gminy Bukowsko w zakresie:

- świadczenia usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania,
- pomocy sąsiedzkiej,
- sfinansowania wypożyczenia sprzętu niezbędnego do opieki lub sprzętu zwiększającego samodzielność osób starszych,
- sprawowanie całodobowej opieki na odległość („opaski bezpieczeństwa”).

Ponadto w ramach współpracy z Towarzystwem Przyjaciół Ziemi Bukowskiej zostało utworzone **Młodzieżowe Centrum Wolontariatu**. Centrum Wolontariatu współpracuje również z Urzędem Gminy, innymi NGO, szkołami z terenu gminy Bukowsko i jest częścią projektu „**RAMPA dialogu obywatelskiego**” z Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na lata 2021-2030 NOWEFIO – edycja 2022 – Priorytetu 2-4.

Wszystkie zaplanowane działania są wsparte zaangażowaniem się w prace wolontariackie młodzieży na rzecz społeczności lokalnej Gminy Bukowsko. Została opracowana baza wolontariuszy oraz potrzeb w sposób zaproponowany przez młodzież, gdzie to młodzież czuwa nad koordynacją aktywności społecznej pod opieką koordynatora projektu.

Zadanie ma na celu zwiększenie zaangażowania obywateli oraz organizacji pozarządowych gminy Bukowsko, w życie publiczne, poprzez poprawę samoorganizacji społecznej, co przyczynia się do wzrostu znaczenia sektora obywatelskiego w życiu publicznym oraz wzmocnienia instytucjonalnego sektora obywatelskiego na terenie gminy Bukowsko.

Wnioski:

Opracowane dokumenty:

- Uchwała nr XXXIV/327/2021 Rady Gminy Bukowsko z dnia 30 sierpnia 2021r. w sprawie uchwalenia Programu Usług Społecznych w Gminie Bukowsko na lata 2021-2023;
- Plan Wdrażania Centrum Usług Społecznych w Gminie Bukowsko z sierpnia 2021 r.

w analizowanym zakresie nie wymagają korekty.

W celu dostosowania usługi społecznej w formie placówki wsparcia dziennego do lokalnych potrzeb należy jedynie przenieść placówkę z miejscowości Bukowsko do Tokarni. Wskazana zmiana wpływa na dokumentację PW CUS oraz Program Usług Społecznych. ani na założony rodzaj wskaźników.

3. ANALIZA WNIOSKÓW Z MONITORINGU PRZEBIEGU TESTOWANIA ŚWIADCZENIA USŁUG SPOŁECZNYCH W RAMACH REALIZOWANEGO PUS W GMINIE BUKOWSKO NA LATA 2021-2023

W związku z prowadzonym monitoringiem przebiegu testowania świadczonych usług społecznych w ramach uchwalonego Programu Usług Społecznych w Gminie Bukowsko na lata 2021-2023 w IV kwartale 2022 r. na terenie Gminy Bukowsko zostały przeprowadzone badania jakościowe, w których zastosowano indywidualne kwestionariusze wywiadu. Kwestionariusz wywiadu był narzędziem wysoko wystandaryzowanym.

Zakres treściowy badań podjętych w ramach monitoringu określa następująca problematyka badawcza:

- 1) Jak jest oceniana dostępność usług społecznych w kontekście powstania CUS Bukowsko przez odbiorców tego rodzaju usług świadczonych przez tę placówkę?
- 2) Jaka jest opinia odbiorców usług społecznych świadczonych przez CUS Bukowsko dotycząca pracowników tej placówki?
- 3) Jak jest postrzegana procedura kwalifikacji do usług społecznych przez odbiorców tego rodzaju usług świadczonych przez CUS Bukowsko?
- 4) Jaka jest opinia odbiorców usług społecznych świadczonych przez CUS Bukowsko dotycząca dopasowania oferty tej placówki do ich potrzeb?
- 5) Jakie są propozycje odbiorców usług społecznych świadczonych przez CUS Bukowsko dotyczące poszerzenia oferty pomocowej tej placówki?

W celu uzyskania odpowiedzi na powyższe pytania zastosowano takie techniki badawcze jak wywiad indywidualny (ang. Paper And Pencil Interview, tj. PAPI). Do badań w sposób celowy (próba celowa – z ang. judgement) dobrano osoby aktualnie korzystające z usług społecznych świadczonych przez CUS Bukowsko (PAPI).

Badania zrealizowano w IV kwartale 2022 r. wśród 178 mieszkańców Gminy Bukowsko, w tym 148 kobiet i 30 mężczyzn spełniających kryteria doboru próby (wykres nr 1). Badania były anonimowe, a uzyskane na jej podstawie wyniki zostały zaprezentowane wyłącznie w postaci zbiorczych zestawień statystycznych.

Badania miały na celu jak najlepsze dopasowanie oferty CUS do potrzeb mieszkańców gminy, ewentualną weryfikację/aktualizację Planu Wdrażania CUS i Programu Usług Społecznych. Należy tu podkreślić, iż w przypadku odbiorców usług społecznych świadczonych przez CUS Bukowsko mowa jest o osobach aktualnie korzystających ze świadczeń i usług tej placówki, a także o potencjalnych świadczeniobiorcach.

Ważnym jest, iż niniejsze badania – o charakterze ewaluacyjnym – nie miały na celu odtworzenia struktury socio-demograficznej dorosłych mieszkańców Gminy Bukowsko, ponieważ ich zadaniem – z uwagi na przyjętą problematykę badawczą – było dotarcie do odbiorców usług społecznych świadczonych przez CUS Bukowsko.

Wykres nr 1. Struktura próby badawczej według płci.

Źródło: Opracowanie własne.

Mając na uwadze przeprowadzone badania PAPI metryka osób biorących w nich udział przedstawiała się następująco:

Wykształcenie osób badanych:

- wyższe – 67 osób,
- średnie – 46 osób,
- zawodowe – 34 osoby,
- podstawowe – 19 osób,
- gimnazjalne – 12 osób.

Sytuacja zawodowa osób ankietowanych:

- osoby pracujące, w tym w gospodarstwie rolnym – 117 osób,
- osoby bezrobotne – 27 osób,
- osoby przebywające na emeryturze - 11 osób,
- osoby przebywające na rencie - 10 osób,
- inne – 7 osób,
- osoba przebywająca na urlopie macierzyńskim / tacierzyńskim lub wychowawczym – 6 osób.

Stan cywilny:

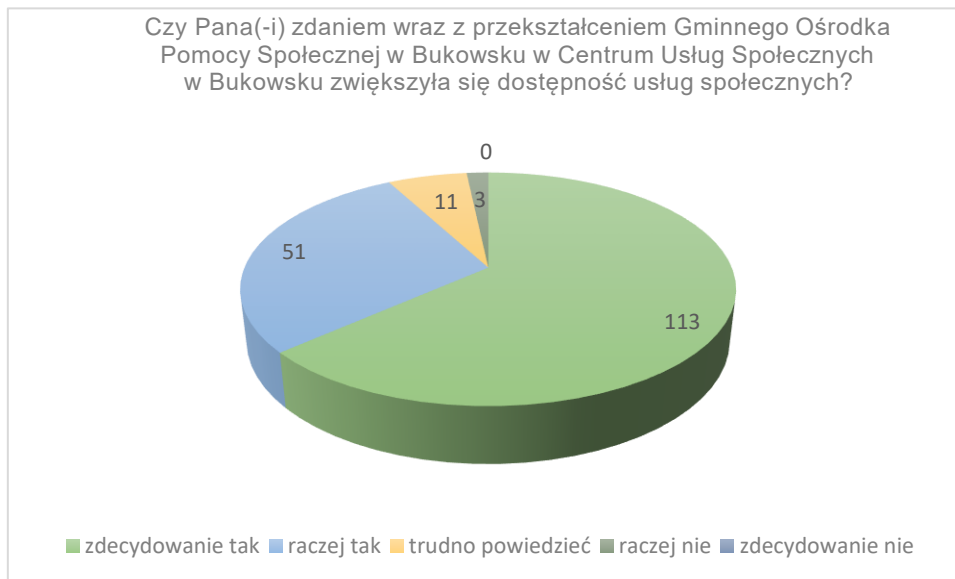
- żonaty/zamężna – 153 osoby,
- wolny(-a) – 11 osób,
- rozwiedziony(-a) – 10 osób,
- wdowiec/wdowa – 4 osoby.

Wskazania wymaga, iż 153 osoby oznaczyły posiadanie dzieci. Ponadto badani najczęściej wskazują na posiadanie dzieci w wieku od 7 do 14 lat, kolejno w wieku od 4 do 6 lat.

Przeprowadzone indywidualne kwestionariusze wywiadów zawierały 10 pytań. Pierwszym pytaniem było: *Czy Pana(-i) zdaniem wraz z przekształceniem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bukowsku w Centrum Usług Społecznych w Bukowsku zwiększyła się dostępność usług społecznych?*

Wykres nr 2. Czy Pana(-i) zdaniem wraz z przekształceniem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bukowsku w Centrum Usług Społecznych w Bukowsku zwiększyła się dostępność usług społecznych?

Źródło: Opracowanie własne.

Mając na uwadze powyższe, aż 164 osoby ankietowane uważają, że wraz z przekształceniem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bukowsku w Centrum Usług Społecznych w Bukowsku zwiększyła się dostępność usług społecznych, 11 osób nie ma zdania, a tylko 3 osoby uważają że nic się nie zmieniło.

Drugim pytaniem było: *Z jakich usług społecznych świadczonych przez CUS Bukowsko korzysta Pan(-i) ?*

Najwięcej osób korzysta z usług świadczonych przez placówki wsparcia dziennego. W 2022 roku 2022 ze wsparcia działającego w ramach prowadzonych PWD skorzystało 58 dzieci. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem w Gminie Bukowsko poprzez utworzenie trzech Placówek Wsparcia Dziennego/Świetlic prowadzonych w formie opiekuńczej przy dwóch Zespołach Szkół na terenie miejscowości: Pobiedno, Nowotaniec oraz w Tokarni, a także Świetlicy socjoterapeutycznej w miejscowości Nadolany ma na celu aktywne i produktywnie spędzanie wolnego czasu, a w szczególności:

- zapewnienie dzieciom i młodzieży opieki i wychowania na terenie placówki,
- wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży poprzez wyrównywanie deficytów szkolnych (pomoc w odrabianiu zadań domowych, w nauce, w nadrabianiu zaległości),
- prowadzenie zajęć dających możliwość rozwoju zainteresowań i talentów (zajęcia adekwatne do potrzeb: sportowe, informatyczne, plastyczne, kulinarne, majsterkowanie, fotograficzne, teatralne, itp.),
- organizacja czasu wolnego poprzez zachęcanie i udział w grach zespołowych, wycieczkach, spotkaniach,
- poradnictwo dla rodzin,
- spotkania ze specjalistami.

Dużym zainteresowaniem cieszy się również poradnictwo psychologiczne ukierunkowane na potrzeby dzieci i młodzieży. Skorzystało z niego 40 osób. Z poradnictwa psychologicznego dla osób dorosłych, rodzin, w których występuje problem przemocy oraz rodzin z problemami

alkoholowymi skorzystało 30 osób/rodzin. Poradnictwo to stanowi trzecią z kolei usługę najbardziej potrzebną w gminie.

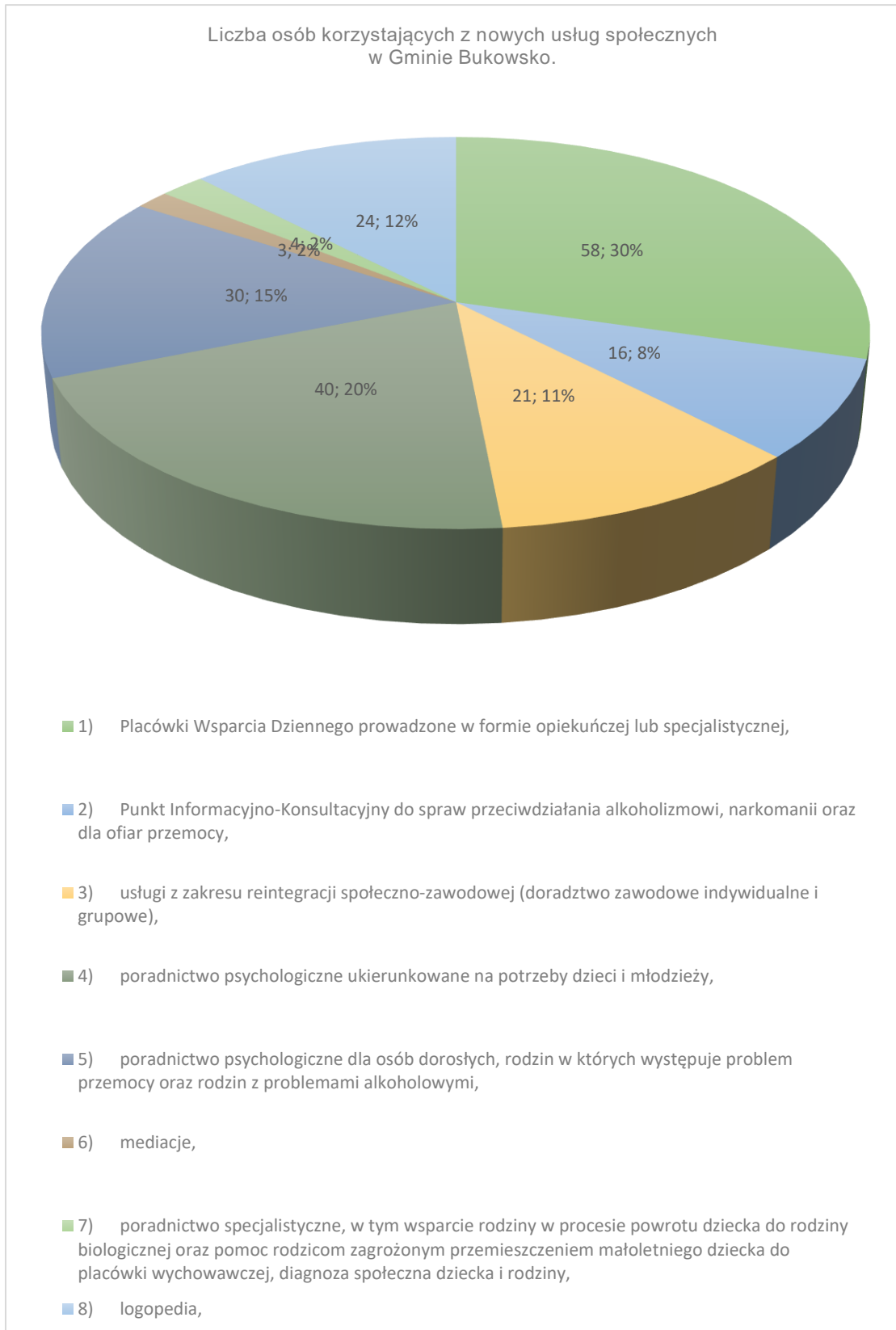
Innowacyjną usługą w Gminie Bukowsko są zajęcia logopedyczne (korzysta z nich 24 dzieci) oraz zajęcia z zakresu reintegracji społeczno-zawodowej (objętych usługą jest 21 osób).

Nadmienić należy, że korzystanie z w/w usług nie jest jednorazowe, a stanowi ciągły proces pracy nad sobą bądź rodziną.

Mediacje oraz poradnictwo specjalistyczne tj.: wsparcie rodziny w procesie powrotu dziecka do rodziny biologicznej oraz pomoc rodzicom zagrożonym przemieszczeniem małoletniego dziecka do placówki wychowawczej, a także diagnoza społeczna dziecka i rodziny, stanowią usługi społeczne skierowane do niszowej grupy osób stąd też niewielu mieszkańców gminy z nich korzysta. Niemniej jednak ze względu na potrzeby tych rodzin nie należy rezygnować z pakietu tych usług.

Wykres nr 3. Liczba osób korzystających z nowych usług społecznych w Gminie Bukowsko.

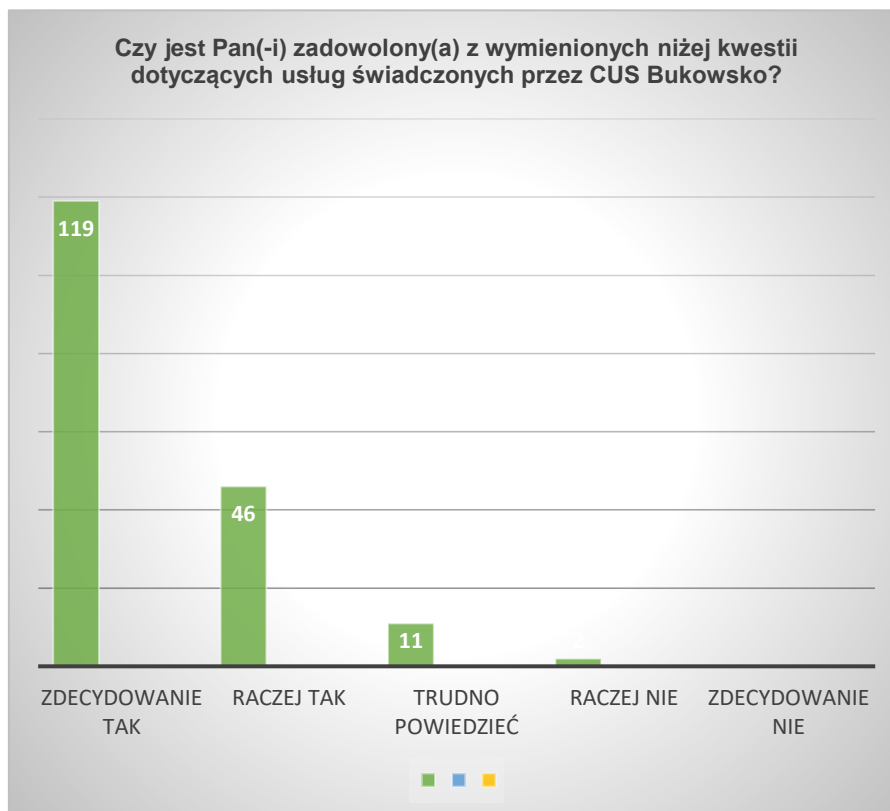
Źródło: Opracowanie własne.

Trzecim pytaniem było: *Czy jest Pan(-i) zadowolony(a) z wymienionych niżej kwestii dotyczących usług świadczonych przez CUS Bukowsko?*

Odpowiedzi na to pytanie przedstawia poniższy wykres.

Wykres nr 4. Czy jest Pan(-i) zadowolony(a) z wymienionych niżej kwestii dotyczących usług świadczonych przez CUS Bukowsko?

Źródło: Opracowanie własne.

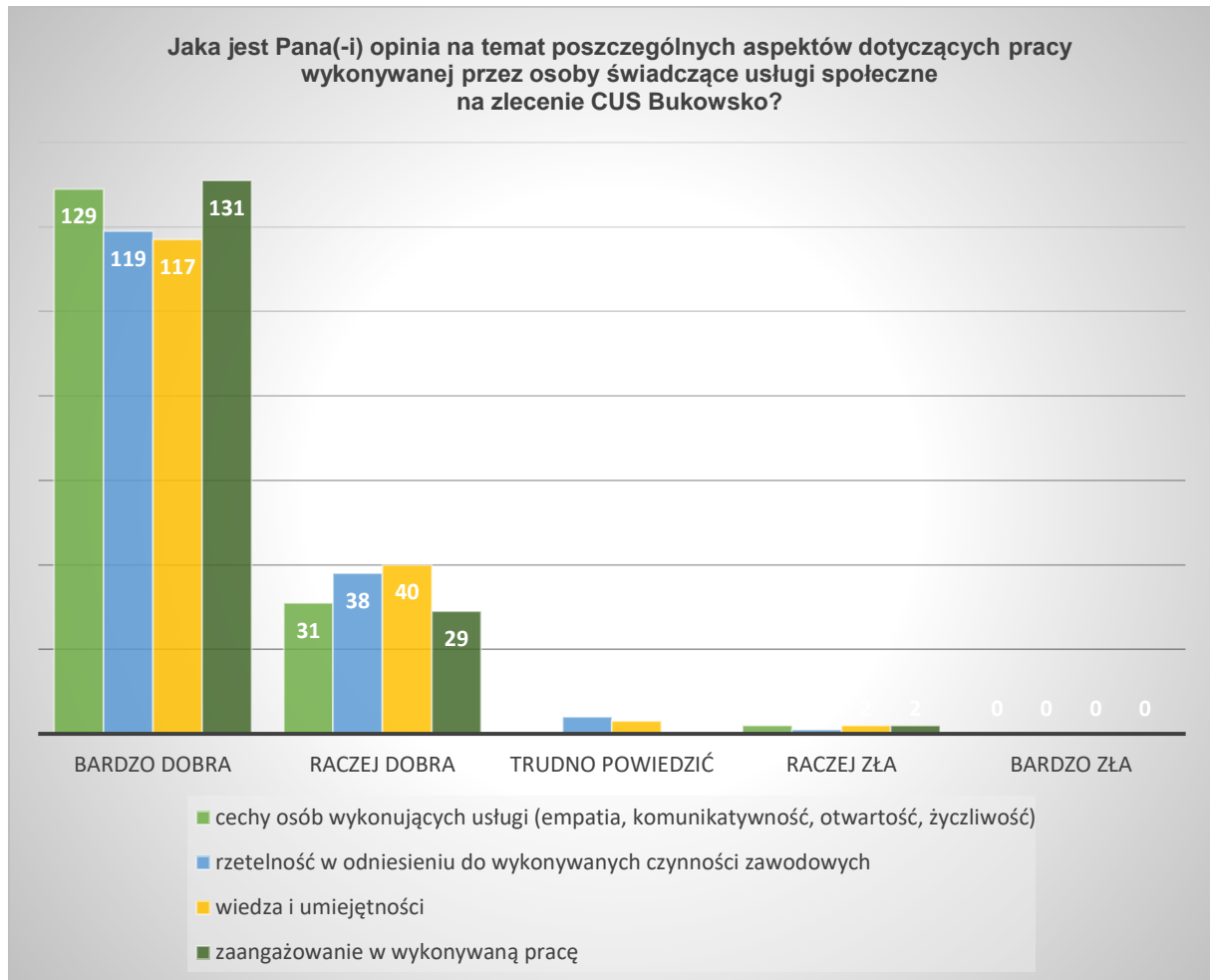
Jak wynika z powyższego wykresu mieszkańcy Gminy Bukowsko są zadowoleni z jakości świadczonych usług, z terminowości świadczonych usług oraz pozytywnie oceniają umiejętności organizacyjne pracowników Centrum. Na 178 badanych tylko 3 osoby są raczej niezadowolone z jakości świadczonych usług i tylko 3 osoby są raczej niezadowolone z umiejętności organizacyjnych pracowników CUS.

Czwarte pytanie dotyczyło wyrażenia opinii na temat pracowników Centrum i brzmiało: *Jaka jest Pana(-i) opinia na temat poszczególnych aspektów dotyczących pracy wykonywanej przez osoby świadczące usługi społeczne na zlecenie CUS Bukowsko?*

Większość badanych bardzo dobrze i raczej dobrze oceniała osoby świadczące usługi społeczne. Tylko 2 osoby wskazały, iż praca wykonywana jest raczej źle. Szczegółową opinię mieszkańców przedstawia poniższy wykres.

Wykres nr 5. Jaka jest Pana(-i) opinia na temat poszczególnych aspektów dotyczących pracy wykonywanej przez osoby świadczące usługi społeczne na zlecenie CUS Bukowsko?

Źródło: Opracowanie własne.

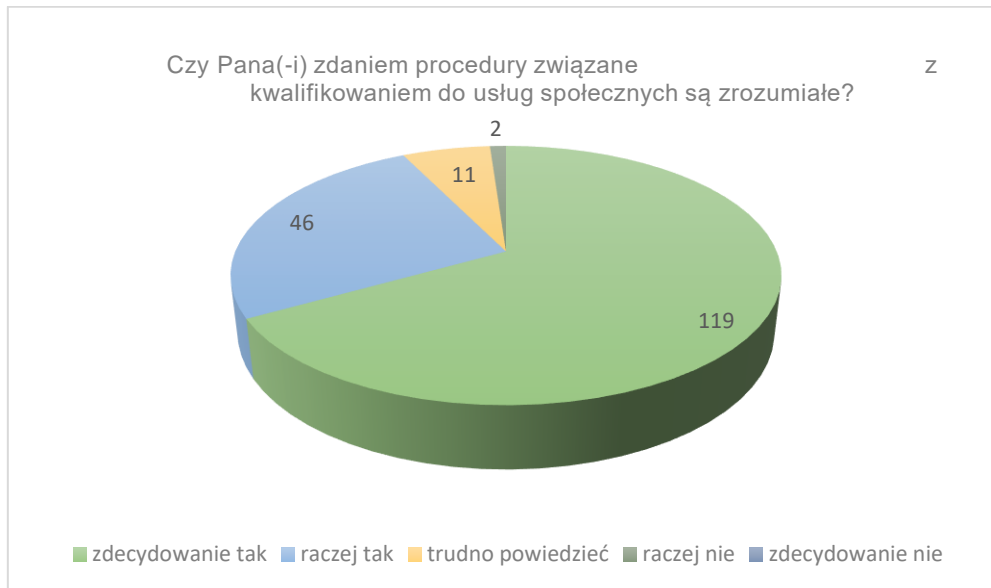
Przedstawione opinie w formie graficznej ewidentnie pokazują duże zadowolenie mieszkańców Gminy Bukowsko z osób świadczących usługi społeczne. Zaangażowanie w wykonywaną pracę zostało ocenione najwyżej, następnie cechy osób wykonujących usługi tj.: empatia, komunikatywność, otwartość i życzliwość, kolejno: rzetelność w odniesieniu do wykonywanych czynności oraz wiedza i umiejętności.

Kolejnym pytaniem w kwestionariuszu wywiadu było: *Czy Pana(-i) zdaniem procedury związane z kwalifikowaniem do usług społecznych są zrozumiałe?*

Ponad 92 % badanych twierdzi, że procedury związane z kwalifikowaniem do usług społecznych są zrozumiałe, tylko niewiele powyżej 6 % nie ma zdania, natomiast 1 % badanych uważa, że zbyt dużo jest „papierologii”. Poniższy wykres przedstawia odpowiedzi respondentów.

Wykres nr 6. Czy Pana(-i) zdaniem procedury związane z kwalifikowaniem do usług społecznych są zrozumiałe?

Źródło: Opracowanie własne.

Na terenie Gminy Bukowsko świadczone są następujące nowe usługi społeczne:

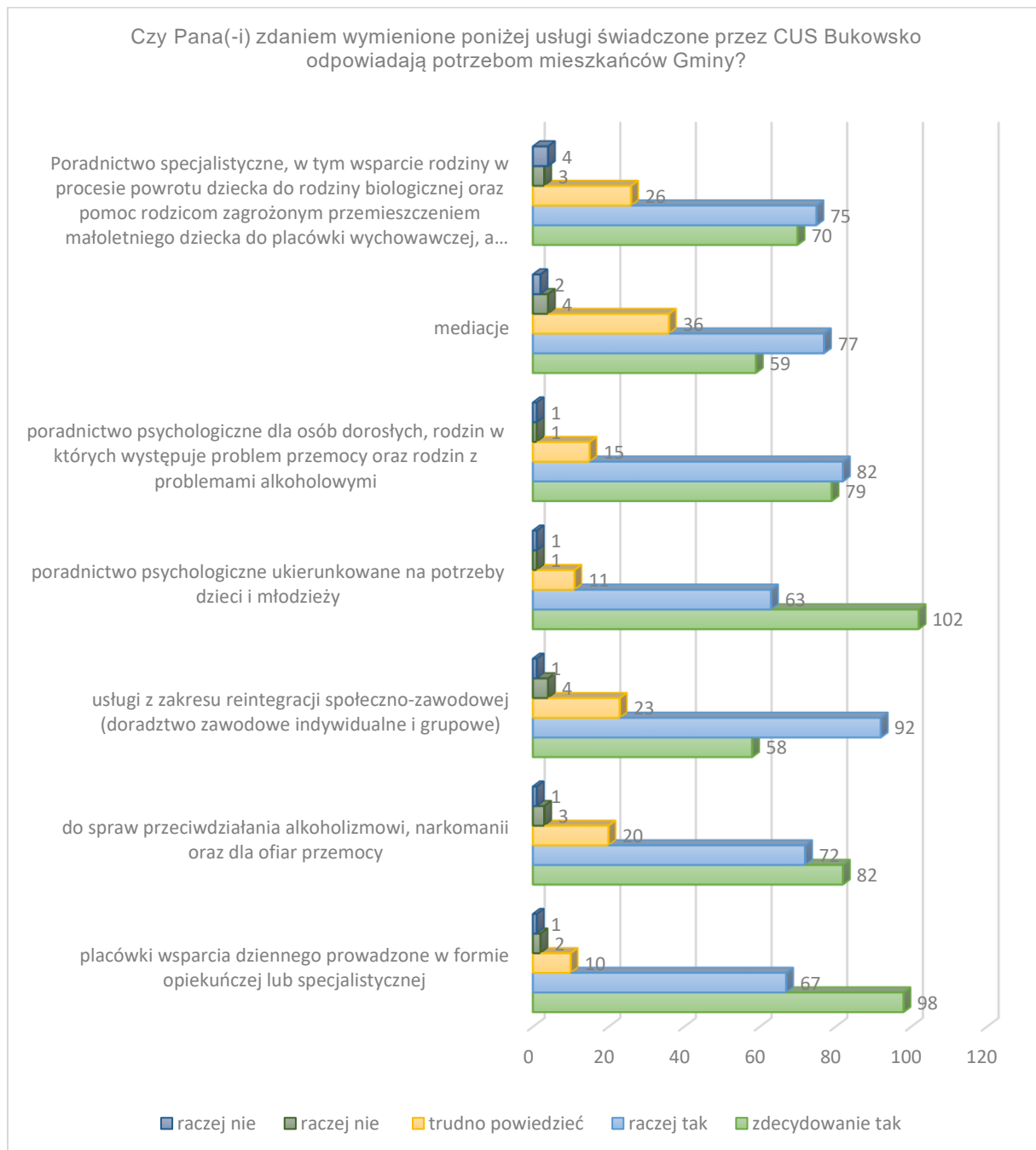
1. Placówki Wsparcia Dziennego prowadzone w formie opiekuńczej lub specjalistycznej;
2. Punkt Informacyjno-Konsultacyjny do spraw przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii oraz dla ofiar przemocy;
3. Usługi z zakresu reintegracji społeczno-zawodowej (doradztwo zawodowe indywidualne i grupowe);
4. Poradnictwo psychologiczne ukierunkowane na potrzeby dzieci i młodzieży;
5. Poradnictwo psychologiczne dla osób dorosłych, rodzin w których występuje problem przemocy oraz rodzin z problemami alkoholowymi;
6. Mediacje;
7. Poradnictwo specjalistyczne, w tym wsparcie rodziny w procesie powrotu dziecka do rodziny biologicznej oraz pomoc rodzicom zagrożonym przemieszczeniem małoletniego dziecka do placówki wychowawczej, a także diagnoza społeczna dziecka i rodziny;
8. Wsparcie logopedyczne.

Kolejnym istotnym zagadnieniem poddanym ocenie uczestników badań była kwestia dostosowania działań podejmowanych przez CUS Bukowsko do rzeczywistych potrzeb mieszkańców Gminy Bukowsko w zakresie wsparcia.

Szczegółowe odpowiedzi respondentów przedstawia poniższy wykres.

Wykres nr 7. Czy Pana(i) zdaniem wymienione poniżej usługi świadczone przez CUS Bukowsko odpowiadają potrzebom mieszkańców Gminy?

Źródło: Opracowanie własne.

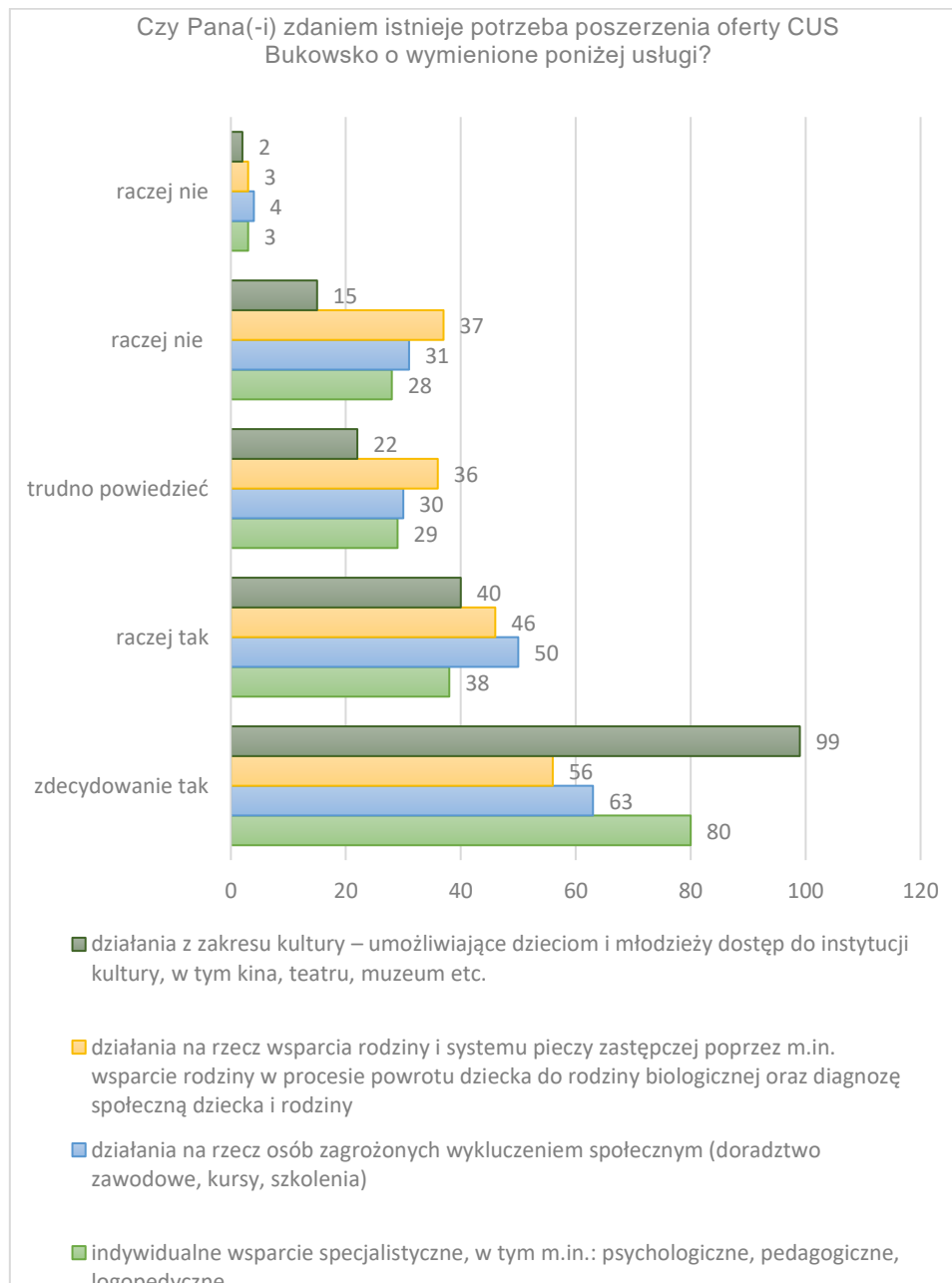
Zdecydowana większość badanych odpowiedziała, że świadczone usługi na terenie Gminy Bukowsko odpowiadają rzeczywistym potrzebom mieszkańców. Pojedyncze osoby uważają, że świadczone usługi nie są dostosowane do potrzeb mieszkańców.

Kolejne pytanie brzmiało: *Czy Pana(-i) zdaniem istnieje potrzeba poszerzenia oferty CUS Bukowsko o wymienione poniżej usługi?*

Rodzaj usług i odpowiedzi respondentów przedstawione są na poniższym wykresie.

Wykres nr 8. Czy Pana(-i) zdaniem istnieje potrzeba poszerzenia oferty CUS Bukowsko o wymienione poniżej usługi?

Źródło: Opracowanie własne.

Z odpowiedzi respondentów wynika, że wdrożone w 2021 r. usługi społeczne są nadal potrzebne i należy w tym zakresie poszerzać ofertę wsparcia. Ponadto mieszkańcy Gminy Bukowsko wyrażają opinię, że dodatkowo powinny być poszerzone usługi społeczne o „działania z zakresu kultury – umożliwiające dzieciom i młodzieży dostęp do instytucji kultury, w tym kina, teatru, muzeum etc.” Za takim stanem opowiedziało się ponad 78 % badanych osób.

Ostatnim pytaniem w ankiecie było : „Czy według Pana(-i) są jakieś inne usługi społeczne m.in. z zakresu:

- 1) polityki prorodzinnej,
- 2) wspierania rodziny,

- 3) systemu pieczy zastępczej,
- 4) pomocy społecznej,
- 5) promocji i ochrony zdrowia,
- 6) wspierania osób niepełnosprawnych,
- 7) edukacji publicznej,
- 8) przeciwdziałania bezrobociu,
- 9) kultury,
- 10) kultury fizycznej i turystyki,
- 11) pobudzania aktywności obywatelskiej,
- 12) mieszkalnictwa,
- 13) ochrony środowiska,
- 14) reintegracji zawodowej i społecznej,

na które jest zapotrzebowanie wśród mieszkańców Gminy Bukowsko?”

Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że największe zapotrzebowanie wśród mieszkańców Gminy Bukowsko jest na dodatkowe usługi społeczne z zakresu:

- promocji i ochrony zdrowia,
- kultury fizycznej i turystyki,
- pobudzenia aktywności obywatelskiej,
- kultury.

Ponadto respondenci oznaczyli, że usługi z zakresu wspierania rodziny, polityki prorodzinnej, wspierania osób niepełnosprawnych oraz przeciwdziałania bezrobociu są usługami niezbędnymi i powinny być nadal realizowane na terenie gminy.

Wnioski:

Poszczególne oczekiwania Gminy Bukowsko korelują ze sobą, tzn. należy wziąć pod uwagę, iż podejmowanie działań na rzecz ich zaspakajania, będzie się wiązać z formułowaniem przez respondentów postulatów dotyczących kolejnych zagadnień z zakresu wsparcia. Działalność dotycząca kultury fizycznej i turystyki wyraźnie wiąże się z takimi kwestiami jak pobudzanie aktywności społecznej oraz zwróceniem uwagi na przedsięwzięcia z zakresu szeroko rozumianej sfery kultury. Ponieważ mowa jest tu o zależności dwustronnej, w przypadku pobudzania aktywności społecznej trzeba uwzględnić wspomnianą wyżej sprawę działań w zakresie kultury oraz kultury fizycznej i turystyki, jak również promocji i ochrony zdrowia.

Propozycje dotyczące sfery kultury będą musiały w pierwszej kolejności uwzględniać działania związane z pobudzaniem aktywności społecznej oraz powinny uwzględniać ofertę z zakresu kultury fizycznej i turystyki. Działania z zakresu promocji i ochrony zdrowia powinny przede wszystkim uwzględnić pobudzanie aktywności obywatelskiej oraz przedsięwzięcia mające na celu wspieranie rodziny. Także w tym przypadku dwustronna zależność oznacza, że wspieranie rodziny wiąże się z oczekiwaniami aktywności w zakresie promocji i ochrony zdrowia.

Opracowane dokumenty:

- Plan Wdrażania Centrum Usług Społecznych w Gminie Bukowsko z sierpnia 2021 r.

nie wymaga aktualizacji.

- Uchwała nr XXXIV/327/2021 Rady Gminy Bukowsko z dnia 30 sierpnia 2021r. w sprawie uchwalenia Programu Usług Społecznych w Gminie Bukowsko na lata 2021-2023.

wymaga aktualizacji w zakresie poszerzenia oferty Centrum o nowe usługi społeczne tj.: „działania z zakresu kultury – umożliwiające dzieciom i młodzieży dostęp do instytucji kultury, w tym kina, teatru, muzeum etc.”

PODSUMOWANIE

Analiza monitoringu przebiegu testowania świadczenia usług społecznych w ramach realizowanego przez CUS Bukowsko Programu Usług Społecznych w Gminie Bukowsko jako narzędzie zarządzania strategicznego wynika z założeń Planu Wdrażania Usług Społecznych leżącego u podstaw przeobrażenia się Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Centrum Usług Społecznych, a jednocześnie jest przejawem dążenia do zapewnienia jak najlepszego i najefektywniejszego funkcjonowania nowej placówki. W związku z tym podjęto zabiegi o cechach ewaluacji i diagnozy, co oznacza że skonfrontowane zostały plany działalności omawianego tu podmiotu wsparcia z rzeczywistymi przejawami jego funkcjonowania, a także uwzględniono kwestię odbioru (postrzegania) tychże działań przez ich adresatów. Uczestników badań kwestionariuszowych poproszono również o sugestie dotyczące modyfikacji lub poszerzenia katalogu usług społecznych, tak aby były one jak najbardziej dopasowane do rzeczywistych potrzeb społeczności Gminy Bukowsko.

Istotnym elementem działań monitorujących funkcjonowanie CUS Bukowsko było skonfrontowanie zabiegów podejmowanych przez tę placówkę z odbiorem poszczególnych form tej aktywności wśród odbiorców, do których są skierowane wymienione wyżej przedsięwzięcia. Uzyskane wyniki badań jednoznacznie wskazują, że wraz z powstaniem CUS Bukowsko w opinii respondentów zwiększyła się dostępność usług społecznych. Badani klienci CUS Bukowsko w zdecydowanej większości wyrazili zadowolenie z jakości świadczonych usług, umiejętności organizacyjnych pracowników tej placówki oraz terminowości świadczonych usług. Bardzo dobre opinie zostały także wyrażone w kontekście cech osób wykonujących usługi społeczne, ich zaangażowanie w wykonywaną pracę, rzetelność w odniesieniu do wykonywanych czynności zawodowych oraz ich wiedzę i umiejętności.

Ponadto zdecydowana większość badanych uznała, że procedura kwalifikacji do usług społecznych realizowanych przez CUS Bukowsko jest zrozumiała. Co więcej, w zdecydowanej większości przyznano też, iż oferta omawianej placówki w zakresie wsparcia jest dopasowana do potrzeb mieszkańców Gminy Bukowsko.

Natomiast wśród propozycji dotyczących poszerzenia oferty pomocowej CUS Bukowsko gremialnie poparto działania z zakresu kultury – umożliwiające dzieciom i młodzieży dostęp do instytucji kultury, w tym kina, teatru, muzeum etc.

Podsumowując powyższe informacje należy stwierdzić, że Centrum Usług Społecznych w Bukowsku z powodzeniem realizuje zadania do jakich zostało powołane, co znajduje swój wyraz w tzw. twardych danych, a także w opiniach badanych odbiorców usług społecznych omawianej placówki. Przekształcenie Ośrodka Pomocy Społecznej w Bukowsku w CUS Bukowsko nie tylko było zasadne z uwagi na poszerzenie zakresu działalności pomocowej oraz integracyjnej, ale zdecydowanie okazało się przedsięwzięciem, które osiągnęło bardzo dobre rezultaty.

SPIS WYKRESÓW

Wykres nr 1. Struktura próby badawczej według płci.	11
Wykres nr 2. Czy Pana(-i) zdaniem wraz z przekształceniem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bukowsku w Centrum Usług Społecznych w Bukowsku zwiększyła się dostępność usług społecznych?	13
Wykres nr 3. Liczba osób korzystających z nowych usług społecznych w Gminie Bukowsko.	15
Wykres nr 4. Czy jest Pan(-i) zadowolony(a) z wymienionych niżej kwestii dotyczących usług świadczonych przez CUS Bukowsko?	16
Wykres nr 5. Jaka jest Pana(-i) opinia na temat poszczególnych aspektów dotyczących pracy wykonywanej przez osoby świadczące usługi społeczne na zlecenie CUS Bukowsko?	17
Wykres nr 6. Czy Pana(-i) zdaniem procedury związane z kwalifikowaniem do usług społecznych są zrozumiałe?	18
Wykres nr 7. Czy Pana(i) zdaniem wymienione poniżej usługi świadczone przez CUS Bukowsko odpowiadają potrzebom mieszkańców Gminy?	19
Wykres nr 8. Czy Pana(-i) zdaniem istnieje potrzeba poszerzenia oferty CUS Bukowsko o wymienione poniżej usługi?	20